

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1947-1948.

SÉANCE DU 10 MARS 1948.

Projet de loi relatif aux déclarations de décès et de présomption de décès et à la transcription et la rectification de certains actes de l'état civil.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi que nous avons l'honneur de soumettre à vos délibérations tend à faciliter la constatation officielle du décès des nombreuses personnes disparues par suite des événements de la dernière guerre.

Le projet s'inspire largement des dispositions de la loi du 28 juillet 1921 votée au lendemain de la guerre de 1914-1918 qui avait déjà causé dans notre état civil des perturbations importantes. Il s'inspire également de l'arrêté du Régent du 14 février 1946 pris à la suite de la dernière guerre et qui permet d'apporter une solution à de nombreuses lacunes dans les actes et d'y suppléer.

Il organise d'abord dans son chapitre Ier une procédure judiciaire tendant à constater le décès en précisant et complétant les formes et conditions exigées en matière d'action tendant à la reconnaissance d'état à défaut d'acte de l'état civil.

L'article 7 instaure des conditions spéciales pour la déclaration judiciaire de décès des personnes qui furent détenues dans un camp de concentration ou d'extermination entre le 10 mai 1940 et le 15 août 1945.

Cet article tient compte de la situation spéciale faite par les Allemands à cette catégorie de disparus. Il est établi, en effet, qu'en les arrêtant, les Allemands se proposaient déjà de les faire périr en

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1947-1948.

VERGADERING VAN 10 MAART 1948.

Wetsontwerp betreffende de verklaringen van overlijden en van vermoedelijk overlijden alsmede betreffende de overschrijving en de verbetering van sommige akten van de burgerlijke stand.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Het ontwerp van wet dat wij de eer hebben U ter bespreking over te leggen strekt er toe de officiële vaststelling te vergemakkelijken van het overlijden van de veelvuldige personen die ten gevolge van de gebeurtenissen van de laatste oorlog verdwenen zijn.

Het ontwerp leunt in ruime mate aan bij de bepalingen van de wet van 28 Juli 1921, die kort na de oorlog van 1914-1918 ingevoerd werd, welke oorlog in onze burgerlijke stand reeds een zeer aanmerkelijke stoornis veroorzaakt had. Het leunt mede aan bij het besluit van de Regent, dd. 14 Februari 1946, dat na de laatste oorlog genomen werd, en dat de mogelijkheid bood ene oplossing te vinden voor de talrijke gevallen dat akten leemten vertoonden ofwel ontbraken.

In de eerste plaats voert het ontwerp, in hoofdstuk I, een gerechtelijke procedure in welke ten doel heeft het overlijden vast te stellen door de vormen en voorwaarden, ter zake van vordering tot erkenning van staat bij het ontbreken van een akte van de burgerlijke stand vereist, nader te bepalen en aan te vullen.

Artikel 7 voorziet bijzondere voorwaarden voor de gerechtelijke verklaring van overlijden ten aanzien van de personen die, tussen 10 Mei 1940 en 15 Augustus 1945, in een concentratie- of uitroeingskamp werden gedetineerd.

Bedoeld artikel houdt rekening met de bijzondere toestand waarin deze categorie van verdwenen personen zich door toedoen van de Duitsers bevond. Het is immers gebleken dat, bij de aanhouding van

laissant le moins de trace possible même de leur état civil.

Les tribunaux ne pourront généralement recueillir aucun témoignage ni écrit concernant ces victimes des camps. Aussi le projet prévoit-il que si ces personnes n'ont pas reparu au lieu de leur domicile ou de leur résidence et que leur épouse et parents au degré successible affirment tous qu'ils n'ont plus donné des nouvelles depuis le premier juin 1945 et qu'ils n'ont aucun renseignement sur leur sort, le tribunal prononcera le décès après avoir ordonné une publicité nécessaire pour permettre à toute personne de produire les renseignements qu'elle pourrait avoir.

L'importante documentation recueillie par le Ministre de la Reconstruction permettra dans chaque cas de joindre au dossier les éléments de fait recueillis par ses services et les missions de recherche qui ont opéré en Allemagne.

Le chapitre II contient les dispositions réglant l'inscription dans les registres de l'état civil des actes relatifs aux décès qui, par suite des événements de la guerre ne figurent pas dans les registres de nos communes belges.

L'existence des services spécialisés du Ministère de la Reconstruction et des renseignements réunis, triés et classés par eux, justifie les dispositions des chapitres III et IV du projet.

Ceux-ci maintiennent la procédure de déclaration administrative de présomption de décès et de rectification administrative de certains actes de l'état civil que la loi du 28 juillet 1921 avait inaugurés et que l'arrêté du Régent du 14 février 1946 avait repris.

Cette procédure administrative est de nature à faciliter et alléger considérablement le travail des tribunaux.

La procédure de déclaration administrative de présomption de décès, telle que ses effets sont étendus par le projet, apporte des solutions immédiates à de nombreuses difficultés lorsqu'il n'existe pas d'éléments de preuve suffisants pour permettre au tribunal de déclarer le décès. En plus des effets habituels du jugement déclaratif d'absence, la déclaration administrative de présomption de décès entraîne certains effets spéciaux qui normalement ne découlent que du décès, à savoir l'ouverture du droit à la pension et celle de la tutelle, la pleine capacité juridique de l'épouse, la suspension du paiement des primes dues en vertu du contrat d'assurance-vie et l'application de certains avantages des lois sur la milice en faveur des collatéraux.

die personen, de Duitsers reeds het inzicht hadden ze te doen omkomen en daarbij zo weinig mogelijk sporen, zelfs van hun burgerlijke stand, achter te laten.

Over 't algemeen zullen de rechtbanken geen enkel getuigenis of geschrift betreffende deze slachtoffers uit de kampen kunnen bekomen. Het ontwerp voorziet dan ook dat, zo die personen niet opnieuw in hun woonplaats of verblijfplaats zijn verschenen en indien hun echtgenote en bloedverwanten in de erfelijke graad allen bevestigen dat die personen hun sedert 1 Juni 1945 geen blijk van hun bestaan hebben gegeven en dat zij geen enkel bescheid omtrent hun lot ontvangen hebben, de rechtbank het overlijden zal uitspreken, na een laatste bekendmaking te hebben bevolen, ten einde eenieder in de gelegenheid te stellen de inlichtingen, die hij mocht bezitten, mede te delen.

Dank zij de belangrijke documentatie welke door de Minister van Wederopbouw werd bijeengebracht, zullen de feitelijke gegevens, welke door zijn diensten en de zendingen die in Duitsland opsporingen hebben gedaan verzameld werden, in elk geval bij het dossier kunnen worden gevoegd.

Hoofdstuk II bevat de bepalingen tot regeling van de inschrijving in de registers van de burgerlijke stand, van de akten betreffende de overlijdens die, tengevolg van de oorlogsgebeurtenissen, in de registers van onze Belgische gemeenten niet voorkomen.

De aanwezigheid van de gespecialiseerde diensten van het Ministerie van Wederopbouw en van de door hen ingewonnen, uitgezochte en gerangschikte inlichtingen strekt tot verantwoording van de bepalingen van de hoofdstukken III en IV van het ontwerp.

Deze hoofdstukken handhaven de procedures tot administratieve verklaring van vermoedelijk overlijden en van administratieve verbetering van sommige akten van de burgerlijke stand, die door de wet van 28 Juli 1921 werden ingevoerd en in het besluit van de Regent, dd. 14 Februari 1946 waren overgenomen.

Deze administratieve procedure is van die aard dat zij de taak van de rechtbanken aanmerkelijk zal vergemakkelijken en verlichten.

De procedure tot administratieve verklaring van vermoedelijk overlijden, zoals de gevolgen er van door het ontwerp worden uitgebreid, geeft onmiddellijk een oplossing aan tal van moeilijkheden wanneer er geen voldoende bewijsgronden aanwezig zijn om aan de rechtbank toe te laten het overlijden te verklaren. Benevens de gewoonlijke gevolgen van het vonnis van afwezigverklaring, brengt de administratieve verklaring van vermoedelijk overlijden sommige bijzondere gevolgen mede, die normaal slechts uit het overlijden voortvloeien, met name, het openstellen van het recht op pensioen en het openvallen van de voogdij, de volledige juridische bekwaamheid van de echtgenote, de schorsing van de betaling van de krachtens het levensverzekeringscontract verschuldigde premien, en de toepassing van sommige voordelen van de militiewetten ten voordele van de bloedverwanten in de zijlinie.

Les différentes procédures que le projet reprend et organise, tendent à régulariser l'état civil des nombreuses victimes de la guerre en apportant, notamment en ce qui concerne les victimes des camps, une solution à l'incertitude juridique de leur sort tout en respectant les règles de prudence nécessaires dans un domaine aussi délicat.

Les instances judiciaires et administratives sauront en conjuguant leurs efforts, mener à bien avec célérité la lourde charge que le pays leur confie.

Le Ministre de la Justice,
P. STRUYE.

Le Ministre de la Reconstruction,
H. DE MAN.

De verschillende procedures, welke in het ontwerp worden overgenomen en omschreven, hebben ten doel de burgerlijke stand van de veelvuldige slachtoffers van de oorlog te regulariseren, onder meer door, voor zoveel het de slachtoffers uit de kampen betreft, een oplossing te brengen voor de juridische onzekerheid die omtrent het lot van die personen bestaat, met inachtneming tevens van de regelen welke voorzichtigheidshalve in een zo delicate kwestie dienen nageleefd.

Door hun verenigde pogingen zullen de rechterlijke en administratieve overheden bij machte zijn de zware taak, die hun door het land wordt opgedragen met de nodige spoed tot een goed einde te brengen.

De Minister van Justitie,
P. STRUYE.

De Minister van Wederopbouw,
H. DE MAN.

Projet de loi relatif aux déclarations de décès et de présomption de décès et à la transcription et la rectification de certains actes de l'état civil.

CHARLES.

**PRINCE DE BELGIQUE,
REGENT DU ROYAUME,**

A tous, présents et à venir, SALUT !

Le Ministre de la Justice et le Ministre de la Reconstruction sont chargés de présenter en Notre nom, aux Chambres Législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

CHAPITRE PREMIER.

Des déclarations judiciaires de décès.

ARTICLE PREMIER.

■ Lorsque par suite des événements de la guerre, il n'aura pas été dressé d'acte de décès soit pour une personne belge ou étrangère décédée en Belgique, soit quel que soit le lieu du décès, pour une personne de nationalité belge ou pour une personne de nationalité étrangère qui résidait légalement en Belgique lorsque les hostilités sont survenues, le Procureur du Roi près le tribunal compétent ainsi que tout intéressé pourront introduire une requête tendant à la déclaration judiciaire du décès.

ART. 2.

Le jugement rendu sur la requête prévue à l'article premier tiendra lieu d'acte de l'état civil et sera opposable aux tiers.

Il pourra toutefois être rectifié, conformément aux articles 99 et suivants du Code civil et 855 et suivants du Code de procédure civile, notamment en cas de retour ultérieur de la personne ayant fait l'objet de ce jugement ou en cas de preuve formelle que cette personne est en vie.

Les jugements et arrêts rejetant une demande de déclaration de décès ne feront point obstacle à la recevabilité ultérieure d'une demande semblable, en cas de découverte de nouveaux éléments.

ART. 3.

Les articles 855 et suivants du Code de procédure civile sont applicables à l'instruction des demandes visées à l'article 1er et à l'appel.

Wetsontwerp betreffende de verklaringen van overlijden en van vermoedelijk overlijden alsmede betreffende de overschrijving en de verbetering van sommige akten van de burgerlijke stand.

KAREL.

**PRINS VAN BELGIE,
REGENT VAN HET KONINKRIJK,**

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL !

De Minister van Justitie en de Minister van Wederopbouw zijn gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

EERSTE HOOFDSTUK.

Gerechtelijke verklaringen van overlijden.

EERSTE ARTIKEL.

Wanneer, ten gevolge van de oorlogsgebeurtenissen, geen akte van overlijden werd opgemaakt, hetzij voor een persoon van Belgische of van vreemde nationaliteit die in België overleden is, hetzij, welke ook de plaats van het overlijden weze, voor een persoon van Belgische nationaliteit of voor een persoon van vreemde nationaliteit die bij het uitbreken van de vijandelijkheden wettelijk in België verbleef, kan de Procureur des Konings bij de bevoegde rechtbank alsmede ieder belanghebbende een eis tot gerechtelijke verklaring van overlijden instellen.

ART. 2.

Het op de bij artikel 1 voorziene eis gewezen vonnis geldt als akte van de burgerlijke stand en kan aan derden worden tegengesteld.

Het kan evenwel verbeterd worden, overeenkomstig de artikelen 99 en volgende van het Burgerlijk Wetboek en 855 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, onder meer in geval de persoon, die het voorwerp heeft uitgemaakt van dit vonnis, later is teruggekeerd of in geval het formeel bewijs wordt geleverd dat deze persoon in leven is.

De vonnissen en arresten, waarbij een eis tot verklaring van overlijden wordt afgewezen, verhinderen niet dat een gelijkaardige eis later ontvankelijk zou zijn in geval nieuwe gegevens ontdekt worden.

ART. 3.

De artikelen 855 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn van toepassing op de behandeling van de bij artikel 1 bedoelde eisen en op het hoger beroep.

Le tribunal pourra, s'il échet, ordonner que la demande fera l'objet d'une annonce sommaire au *Moniteur*, ainsi que dans un journal de Bruxelles ou de l'arrondissement ou de la province du lieu du décès, ou du lieu du dernier domicile ou de la dernière résidence du décédé, en Belgique. Dans ce cas, le tribunal fixera le délai après la dernière publication, passé lequel il sera statué sur la demande.

ART. 4.

Le dispositif du jugement contiendra les énonciations prévues à l'article 79 du Code civil; il constatera éventuellement que certains renseignements n'ont pu être recueillis.

ART. 5.

Le tribunal compétent pour connaître des demandes visées à l'article 1er est celui du lieu du décès; si celui-ci est inconnu ou situé en dehors du territoire national, le tribunal compétent est celui du dernier domicile ou de la dernière résidence du décédé, en Belgique; si ceux-ci sont également inconnus ou situés en dehors du territoire national, le tribunal de Bruxelles est compétent.

ART. 6.

Le dispositif du jugement ou de l'arrêt déclarant le décès et passé en force de chose jugée sera transcrit sur les registres courants de l'état civil du lieu du décès; si celui-ci est inconnu ou situé en dehors du territoire national, la transcription se fera au lieu du dernier domicile ou de la dernière résidence du décédé en Belgique; si ceux-ci sont également inconnus ou situés en dehors du territoire national, la transcription se fera à Bruxelles, 1er district.

Mention de la transcription est faite aux tables des registres de l'année du décès ainsi qu'aux tables décennales.

Sur avis, donné conformément à l'article 49 du Code civil, la même mention sera portée aux tables annuelles et décennales détenues par le greffier.

L'officier de l'état civil chargé de la transcription se conformera aux dispositions de l'article 79 du Code civil complété par l'article 11 de la loi du 16 décembre 1851, sous peine des amendes prévues par le dit article.

ART. 7.

Lorsque le tribunal sera saisi d'une requête tendant à la déclaration judiciaire de décès d'une personne qui a été détenue dans un camp de concentration ou d'extermination ennemi entre le 10 mai 1940 et le 15 août 1945 et qui n'a pas reparu au lieu de

De rechtbank kan, indien daartoe gronden zijn, bevelen dat, betreffende de eis, een korte aankondiging zal verschijnen in het *Staatsblad* alsmede in een dagblad van Brussel of van het arrondissement of van de provincie van de plaats van het overlijden, of van de plaats van de laatste woonplaats of van de laatste verblijfplaats in België van de overledene. In dit geval bepaalt de rechtbank de termijn na de laatste bekendmaking, na verloop waarvan over de eis zal worden beschikt.

ART. 4.

Het beschikkend gedeelte van het vonnis omvat de bij artikel 79 van het Burgerlijk Wetboek voorziene vermeldingen; het stelt desvoorkomend vast dat sommige inlichtingen niet konden worden ingewonnen.

ART. 5.

De rechtbank die bevoegd is om kennis te nemen van de bij artikel 1 bedoelde eisen, is die van de plaats van het overlijden; is deze onbekend of buiten 's Rijks grondgebied gelegen, dan is de bevoegde rechtbank die van de laatste woonplaats of van de laatste verblijfplaats in België van de overledene; indien deze plaatsen insgelijks onbekend of buiten 's Rijks grondgebied gelegen zijn, is de rechtbank van Brussel bevoegd.

ART. 6.

Het beschikkend gedeelte van het in kracht van gewijsde gegane vonnis of arrest tot verklaring van overlijden, wordt in de lopende registers van de burgerlijke stand der plaats van overlijden overgeschreven; is deze plaats onbekend of buiten 's Rijks grondgebied gelegen, dan geschiedt de overschrijving in de plaats van de laatste woonplaats of van de laatste verblijfplaats in België van de overledene; zijn deze plaatsen insgelijks onbekend of buiten 's Rijks grondgebied gelegen, dan geschiedt de overschrijving te Brussel, eerste district.

Van de overschrijving wordt in de tabellen van de registers van het jaar van overlijden alsmede in de tienjaarlijkse tabellen melding gemaakt.

Op bericht, gegeven overeenkomstig artikel 49 van het Burgerlijk Wetboek, wordt dezelfde melding gemaakt in de jaarlijkse en tienjaarlijkse tabellen die bij de griffier berusten.

De ambtenaar van de burgerlijke stand die met de overschrijving is belast, gedraagt zich naar de bepalingen van artikel 79 van het Burgerlijk Wetboek, aangevuld door artikel 11 der wet van 16 December 1851, op straffe van de bij gezegd artikel voorziene geldboeten.

ART. 7.

Wanneer bij de rechtbank een eis wordt aanhangig gemaakt tot gerechtelijke verklaring van overlijden van een persoon die tussen 10 Mei 1940 en 15 Augustus 1945 in een vijandelijk concentratiekamp of uitroeiingskamp werd gedetineerd en die

son domicile ou de sa résidence, il prononcera un jugement déclaratif de décès si aucune preuve d'existence de cette personne postérieurement à la libération du camp n'est rapportée et si le conjoint, les parents et alliés au degré successible attestent tous, par des déclarations non controuvées que cette personne ne leur a pas, depuis le 1er juin 1945, manifesté son existence et qu'aucun témoignage ou document relatif à cette existence ne leur a été fait ou fourni.

Le tribunal saisi d'une telle requête ordonnera la publicité prévue à l'article 3 et fixera à trois mois au moins le délai après la dernière publication, passé lequel il sera statué sur la demande.

CHAPITRE II.

De la transcription de certains actes de l'état civil.

ART. 8.

Les actes de décès et les actes de transcription de jugements ou arrêts tenant lieu d'actes de décès, dressés par les autorités belges ou étrangères et qui, par suite de circonstances de guerre n'ont pas été inscrits dans les registres de l'état civil d'une commune belge, devront l'être dans les registres courants du lieu du décès.

Si celui-ci est inconnu ou situé en dehors du territoire national, l'inscription se fera au lieu du dernier domicile ou de la dernière résidence du décédé, en Belgique; si ceux-ci sont également inconnus ou situés en dehors du territoire national et si le décédé était de nationalité belge, l'inscription se fera à Bruxelles, 1er district.

Mention de la transcription sera faite aux tables conformément aux alinéas 2 et 3 de l'article 6.

L'officier de l'état civil chargé de la transcription se conformera aux dispositions de l'article 79 du Code civil, complété par l'article 11 de la loi du 16 décembre 1851, sous peine des amendes prévues par le dit article.

Une traduction des actes dressés en langue étrangère sera, s'il échet, faite préalablement par les soins du Ministre des Affaires étrangères ou par un traducteur juré.

CHAPITRE III.

De la déclaration administrative de présomption de décès.

ART. 9.

Le Ministre de la Reconstruction pourra, sur requête de tout intéressé ou d'office, par arrêté ministériel dûment motivé, déclarer la présomption

niet opnieuw in de plaats van zijn woonplaats of van zijn verblijfplaats is verschenen, dan spreekt zij een vonnis tot verklaring van overlijden uit indien na de bevrijding van het kamp geen enkel bewijs van het bestaan van die persoon werd ingebracht en indien de echtgenoot, de bloed- en aanverwanten in de erfelijke graad allen door niet verzonnen bevonden verklaringen bevestigen dat deze persoon hun, sedert 1 Juni 1945, geen blijk van zijn bestaan heeft gegeven en dat geen enkel teken of bescheid betreffende dit bestaan hun werd bezorgd of verstrekt.

De rechtbank bij dewelke een dergelijke eis werd aanhangig gemaakt, beveelt de bij artikel 3 voorziene openbaarmaking en bepaalt de termijn na de laatste bekendmaking, na verloop waarvan over de eis zal worden beschikt, op ten minste drie maanden.

HOOFDSTUK II.

Overschrijving van sommige akten van de burgerlijke stand

ART. 8.

De door de Belgische of buitenlandse overheden opgemaakte akten van overlijden en akten van overschrijving van als overlijdensakte geldende vonnissen of arresten die, ten gevolge van oorlogsgebeurtenissen niet ingeschreven werden in de registers van de burgerlijke stand van een Belgische gemeente, moeten in de lopende registers van de plaats van overlijden worden ingeschreven.

Is deze plaats onbekend of buiten 's Rijks grondgebied gelegen, dan geschiedt de inschrijving in de plaats van de laatste woonplaats of van de laatste verblijfplaats, in België, van de overledene; zijn deze plaatsen insgelijks onbekend of buiten 's Rijks grondgebied gelegen, en was de overledene van Belgische nationaliteit, dan geschiedt de inschrijving te Brussel, eerste distrikt.

Van de overschrijving wordt in de tabellen melding gemaakt overeenkomstig de alinea's 2 en 3 van artikel 6.

De ambtenaar van de burgerlijke stand, die met de overschrijving is belast, gedraagt zich naar de bepalingen van artikel 79 van het Burgerlijk Wetboek, aangevuld door artikel 11 der wet van 16 December 1851, op straffe van de door gezegd artikel voorziene geldboeten.

Een vertaling van de in een vreemde taal opgemaakte akten wordt, zo daartoe gronden zijn, vooraf verstrekt door de zorgen van de Minister van Buitenlandse Zaken of door een beëdigd vertaler.

HOOFDSTUK III.

Administratieve verklaring van vermoedelijk overlijden

ART. 9.

De Minister van Wederopbouw kan, op verzoek van elke belanghebbende of van ambtswege, bij een behoorlijk met redenen omkleed ministerieel besluit,

de décès de toute personne visée à l'article 1er, dont le décès, sans être établi, paraît néanmoins certain.

Les requêtes, en même temps que tous les renseignements, documents, procès-verbaux et actes qui sont relatifs au décès, sont introduites auprès du Ministre de la Reconstruction, qui pourra prescrire toutes les informations, recherches et investigations nécessaires et qui pourra requérir les autorités de police et de gendarmerie pour procéder à des enquêtes et déléguer à cette même fin toute personne, laquelle aura, préalablement, prêté le serment requis par l'article 2 du décret du 20 juillet 1831.

ART. 10.

La déclaration administrative de présomption de décès produira, à partir de la date présumée du décès, les mêmes effets qu'un jugement déclaratif d'absence.

En outre :

1° elle équivaudra à un acte de décès dans tous les cas où la preuve du décès est exigée pour l'obtention d'une pension;

2° elle donnera lieu à l'ouverture de la tutelle des enfants mineurs du présumé décédé et elle équivaudra à la preuve du décès pour tout ce qui concerne la capacité juridique de l'épouse, ainsi qu'en ce qui concerne l'application des lois sur la milice;

3° elle suspendra le paiement des primes dues à l'assureur en vertu des contrats d'assurance-vie conclus par le présumé décédé.

Les intéressés pourront demander au tribunal compétent, en vertu de l'article 770 du Code civil, l'envoi en possession provisoire des biens du présumé décédé.

Le tribunal pourra, s'il le juge opportun, dispenser l'épouse et les héritiers présomptifs, de fournir caution.

Les décisions rejetant une demande de déclaration administrative de présomption de décès ne feront point obstacle à la recevabilité d'une demande semblable en cas de découverte de nouveaux éléments de preuve.

ART. 11.

L'arrêté prononçant la déclaration administrative de présomption de décès contiendra les énonciations prévues à l'article 79 du Code civil. Il constatera éventuellement que certains renseignements n'ont pu être recueillis.

ART. 12.

Le Ministre de la Reconstruction transmettra, par l'intermédiaire du procureur du Roi une expédition de l'arrêté à l'officier de l'état civil du dernier domicile ou de la dernière résidence du présumé décédé en Belgique. L'officier de l'état civil en fera

het vermoedelijk overlijden verklaren van ieder bij artikel 1 bedoelde persoon, waarvan het overlijden, zonder vast te staan, niettemin schijnt zeker te zijn.

De verzoeken, te zamen met al de inlichtingen, bescheiden, processen-verbaal en akten, die op het overlijden betrekking hebben, worden ingediend bij de Minister van Wederopbouw die al de nodige opzoekingen, opsporingen en navorsingen kan voorschrijven, en die de politie- en Rijkswachtoverheden kan vorderen om over te gaan tot onderzoekingen en tot hetzelfde doel ieder persoon kan afvaardigen, die vooraf de bij artikel 2 van het decreet van 20 Juli 1831 vereiste eed zal hebben afgelegd.

ART. 10.

De administratieve verklaring van vermoedelijk overlijden heeft, te rekenen van de vermoedelijke datum van overlijden, dezelfde gevolgen als een vonnis van afwezigverklaring.

Bovendien :

1° staat zij gelijk met een overlijdensakte in al de gevallen waarin het bewijs van het overlijden vereist is voor het bekomen van een pensioen;

2° geeft zij aanleiding tot het openvallen van de voogdij over de minderjarige kinderen van de overleden vermoede persoon en staat zij gelijk met het bewijs van het overlijden voor al hetgeen de juridische bekwaamheid van de echtgenote betreft, alsmede wat de toepassing van de militiewetten betreft. ;

3° schorst zij de betaling van de premieën welke aan de verzekeraar verschuldigd zijn krachtens levensverzekeringscontracten, gesloten door de overleden vermoede persoon.

De belanghebbenden kunnen aan de krachtens artikel 770 van het Burgerlijk Wetboek bevoegde rechtbank de voorlopige inbezitstelling van de goederen van de overleden vermoede persoon aanvragen.

De rechtbank kan, indien zij zulks geraden oordeelt, de echtgenote en de vermoedelijke erfgenamen er van ontslaan borg te stellen.

De beslissingen, waarbij een verzoek tot administratieve verklaring van vermoedelijk overlijden wordt afgewezen, verhinderen niet dat een gelijkaardig verzoek later ontvankelijk zou zijn in geval nieuwe bewijsgronden ontdekt worden.

ART. 11.

Het besluit, waarbij de administratieve verklaring van vermoedelijk overlijden wordt uitgesproken, omvat de bij artikel 79 van het Burgerlijk Wetboek voorziene vermeldingen. Het stelt desvoorkomend vast dat sommige inlichtingen niet konden worden ingewonnen.

ART. 12.

De Minister van Wederopbouw maakt, door bemiddeling van de Procureur des Konings, een uitgifte van het besluit over aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de laatste woonplaats of van de laatste verblijfplaats, in België, van de overleden

mention dans les registres de population et se conformera aux dispositions de l'article 79 du Code civil, complété par l'article 11 de la loi du 16 décembre 1851, sous peine des amendes prévues par le dit article.

L'arrêté sera, à la diligence du Ministre de la Reconstruction, publié par extrait au *Moniteur* et porté à la connaissance des intéressés par lettre recommandée à la poste.

ART. 13.

A la demande du Ministre de la Reconstruction le Procureur du Roi près du tribunal compétent poursuivra d'office la déclaration judiciaire du décès des personnes ayant fait l'objet d'un arrêté ministériel déclarant la présomption de décès.

CHAPITRE IV.

De la rectification administrative de certains actes de l'état civil.

ART. 14.

Les actes visés à l'article 8 qui contiennent des lacunes, des erreurs et des mentions autres que celles prévues à l'article 79 du Code civil, sans que le fait du décès ou l'identité du défunt soient douteux, pourront, avant la transcription prévue par le dit article 8, être rectifiés par arrêté ministériel, dûment motivé, du Ministre de la Reconstruction sur requête de tout intéressé ou d'office.

ART. 15.

Les dispositions de l'article 11 sont applicables aux arrêtés ministériels de rectification.

Le Ministre de la Reconstruction transmettra, par l'intermédiaire du Procureur du Roi, une expédition de l'arrêté à l'officier de l'état civil compétent lequel en transcrira le dispositif en se conformant au prescrit de l'article 6 et informera le Ministre dès que la transcription sera opérée.

L'arrêté ne sortira ses effets qu' à partir de la transcription. Il tiendra lieu d'acte de l'état civil et sera opposable aux tiers.

Quand un acte a été rectifié administrativement, aucune copie ne peut plus en être délivrée qu'avec les rectifications ordonnées, à peine de tous dommages-intérêts, contre l'officier qui l'aurait délivré.

Tout acte qui a été rectifié par décision administrative ou par jugement ne peut plus faire l'objet d'une rectification administrative ultérieure.

vermoede persoon. De ambtenaar van de burgerlijke stand maakt er melding van in de registers van de bevolking en gedraagt zich naar de bepalingen van artikel 79 van het Burgerlijk Wetboek, aangevuld door artikel 11 van de wet van 16 December 1851, op straffe van de bij gezegd artikel voorziene geldboeten.

Door de zorgen van de Minister van Wederopbouw, wordt het besluit bij uittreksel in het *Staatsblad* bekend gemaakt en door een bij de post aangekend schrijven ter kennis van de belanghebbenden gebracht.

ART. 13.

Op het verzoek van de Minister van Wederopbouw, vervolgt de Procureur des Konings bij de bevoegde rechtbank, van ambtswege, de gerechtelijke verklaring van overlijden van de personen die het voorwerp hebben uitgemaakt van een ministerieel besluit tot verklaring van vermoedelijk overlijden.

HOOFDSTUK IV.

Administratieve verbetering van sommige akten van de burgerlijke stand.

ART. 14.

De bij artikel 8 bedoelde akten die leemten, vergissingen ofwel andere meldingen vertonen dan die voorzien in artikel 79 van het Burgerlijk Wetboek, zonder dat het overlijden zelf noch de identiteit van de overledene twijfelachtig zijn, kunnen, vóór de bij bedoeld artikel 8 voorziene overschrijving, verbeterd worden bij een behoorlijk met redenen omkleed ministerieel besluit van de Minister van Wederopbouw, op verzoek van elke belanghebbende of van ambtswege.

ART. 15.

De bepalingen van artikel 11 zijn van toepassing op de verbeterende ministeriële besluiten.

De Minister van Wederopbouw maakt, door bemiddeling van de Procureur des Konings, een uitgifte van het besluit over aan de bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand, die het beschikkend gedeelte er van overschrijft met inachtneming van het in artikel 6 vervatte voorschrift en, zodra de overschrijving gedaan is, zulks aan de Minister bericht.

Het besluit heeft slechts uitwerking van af de overschrijving. Het geldt als akte van de burgerlijke stand en kan aan derden worden tegengesteld.

Wanneer een akte administratief verbeterd werd, kan geen enkel afschrift er van worden afgeleverd tenzij met de bevolen verbeteringen, op straffe van elke schadevergoeding ten laste van de ambtenaar die het zou hebben afgeleverd.

Elke akte, die bij administratieve beslissing of bij vonnis verbeterd werd, kan later niet meer het voorwerp van een administratieve verklaring uitmaken.

Toutefois, il peut faire l'objet d'une rectification judiciaire ultérieure suivant la procédure ordinaire des articles 99 et suivants du Code civil et 855 et suivants du Code de procédure civile.

CHAPITRE V.

Dispositions communes.

ART. 16.

Le Procureur du Roi pourra requérir le concours des services d'information du Ministère de la Reconstruction qui seront tenus de lui communiquer tous les renseignements et copies des documents qu'il jugera utile à l'instruction des actions en déclaration judiciaire de décès et de rectification d'actes de l'état civil.

ART. 17.

Les greffiers en chef près les cours et tribunaux informeront immédiatement le Ministre de la Reconstruction de l'introduction de toute action judiciaire en déclaration de décès et de rectification d'actes de l'état civil, ainsi que de tout arrêt ou jugement qui sera intervenue, pour autant que ces actions et jugements se rapportent à des personnes décédées par suite des événements de la guerre.

ART. 18.

Le Ministre de la Reconstruction informera immédiatement le Procureur du Roi près le tribunal compétent aux termes de l'article 5, lorsqu'il agira d'office ou qu'il sera saisi d'une demande en déclaration de présomption de décès ou de rectification administrative d'un acte visé à l'article 8.

ART. 19.

Les enquêtes, les publications et généralement toutes les interventions administratives prévues par la présente loi, se font aux frais de l'Etat.

CHAPITRE VI.

Dispositions fiscales.

ART. 20.

« L'article 301, 9°, du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe est modifié comme suit :

« 9° Les actes, jugements et arrêts se rapportant à l'exécution de la loi du 1948, relative aux déclarations de décès et de présomption de décès et à la transcription et la rectification de certains actes de l'état civil. »

Zij kan later echter het voorwerp van een gerechtelijke verbetering uitmaken, volgens de gewone procedure van de artikelen 99 en volgende van het Burgerlijk Wetboek en 855 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

HOOFDSTUK V.

Gemene bepalingen.

ART. 16.

De Procureur des Konings kan de medewerking vorderen van de inlichtingsdiensten van het Ministerie van Wederopbouw, die er toe gehouden zijn hem mededeling te doen van al de inlichtingen en afschriften van de bescheiden die hij nuttig oordeelt voor het onderzoek van de rechtsvorderingen tot gerechtelijke verklaring van overlijden en tot verbetering van akten van de burgerlijke stand.

ART. 17.

De hoofdgriffiers bij de Hoven en rechtbanken geven onmiddellijk aan de Minister van Wederopbouw kennis van de indiening van elke rechtsvordering tot verklaring van overlijden en tot verbetering van akten van de burgerlijke stand, alsmede van elk arrest of vonnis dat werd uitgesproken, voor zover die vorderingen en vonnissen betrekking hebben op personen, die als gevolg van de oorlogsgebeurtenissen overleden zijn.

ART. 18.

De Minister van Wederopbouw bericht onmiddellijk de Procureur des Konings bij de luidens artikel 5 bevoegde rechtbank, wanneer hij van ambtswege handelt of wanneer een verzoek tot verklaring van vermoedelijk overlijden of tot administratieve verbetering van een akte, bedoeld bij artikel 8, bij hem aanhangig is gemaakt.

ART. 19.

De onderzoekingen, de bekendmakingen en in 't algemeen, al de bij deze wet voorziene administratieve bemoeiingen, geschieden op de kosten van de Staat.

HOOFDSTUK VI.

Fiscale bepalingen.

ART. 20.

Artikel 301, 9°, van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten wordt gewijzigd als volgt :

« 9° De akten, vonnissen en arresten, die betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de wet van 1948, betreffende de verklaringen van overlijden en van vermoedelijk overlijden alsmede betreffende de overschrijving en de verbetering van sommige akten van de burgerlijke stand. »

ART. 21.

« L'article 82, 5°, du Code des droits de timbre est modifié comme suit :

» 5° Les actes se rapportant à l'exécution de la loi du 1948, relative aux déclarations de décès et de présomptions de décès et à la transcription et la rectification de certains actes de l'état civil. »

CHAPITRE VII.

Disposition transitoire.

ART. 22.

La présente loi est applicable aux procédures en cours introduites conformément à l'arrêté des secrétaires généraux du 13 juin 1942, modifié par celui du 15 juin 1943, et à l'arrêté du Régent du 14 février 1946, prorogé par l'arrêté-loi du 28 février 1947 et par la loi du 1948.

CHAPITRE VIII.

Dispositions générales.

ART. 23.

Les déclarations de présomption de décès, prononcées en vertu des dispositions visées à l'article précédent, produiront, à partir de la date présumée du décès, les effets prévus à l'article 10 de la présente loi.

ART. 24.

La présente loi entrera en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur*.

Donné à Bruxelles, le 10 mars 1948

Le Ministre de la Justice,
P. STRUYE.

Le Ministre de la Reconstruction,
H. DE MAN.

ART. 21.

Artikel 82, 5°, van het Wetboek der zegelrechten wordt gewijzigd als volgt :

« 5° De akten, die betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de wet van 1948, betreffende de verklaringen van overlijden en van vermoedelijk overlijden alsmede betreffende de overschrijving en de verbetering van sommige akten van de burgerlijke stand. »

HOOFDSTUK VII.

Overgangsbepaling.

ART. 22.

Deze wet is van toepassing op de aanhangige vorderingen, ingesteld overeenkomstig het besluit van de Secretarissen-generaal, dd. 13 Juni 1942, gewijzigd bij het besluit van 15 Juni 1943 en overeenkomstig het besluit van de Regent dd. 14 Februari 1946 dat werd verlengd bij de besluitwet van 28 Februari 1947, en de wet van 1948.

HOOFDSTUK VIII.

Algemene bepalingen.

ART. 23.

De verklaringen van vermoedelijk overlijden, uitgesproken krachtens de bij het vorig artikel bedoelde bepalingen, hebben, met ingang van de vermoedelijke datum van het overlijden, de bij artikel 10 van deze wet voorziene gevolgen.

ART. 24.

Deze wet treedt in werking op de dag waarop zij in het *Staatsblad* is bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, de 10 Maart 1948

De Minister van Justitie,
P. STRUYE.

De Minister van Wederopbouw,
H. DE MAN.